

III Gnieźnińskie Igrzyska Akademickie z wiedzy o Powstaniu Wielkopolskim 1918-1919

23 marca 2018 roku

Zakładane cele

Najważniejsze cele przyświecające **III Gnieźnińskim Igrzyskom Akademickim z wiedzy o Powstaniu Wielkopolskim 1918-1919**, organizowanym przez Instytut Kultury Europejskiej UAM w Gnieźnie, zawierają się w trzech komplementarnych wobec siebie obszarach: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Obszar wiedzy

Podstawowym celem Igrzysk jest rozpowszechnianie i popularyzacja wiedzy o Powstaniu Wielkopolskim 1918/1919 wśród młodych ludzi. Jest to wiedza dotycząca: genezy powstania, sytuacji na ziemiach polskich zaboru pruskiego w końcu pierwszej wojny światowej, wybuchu powstania w Poznaniu i w Wielkopolsce, przebiegu walk powstańczych (etapy), sytuacji społeczno-politycznej w tym regionie do końca czerwca 1919 r. oraz wpływ powstania na kształt granicy ówczesnej Polski. Ważnymi elementami będą informacje na temat organizatorów i głównych dowódców powstania.

Obszar umiejętności

W trakcie przygotowań do Igrzysk uczniowie będą nabywać konkretnych umiejętności polegających między innymi na syntetycznym przyswajaniu materiału z opracowań o powstaniu, podręczników do historii z zakresu szkoły średniej (wiedza rozszerzona) i z zalecanej przez organizatora literatury uzupełniającej. W trakcie przyswajania wiedzy będą również kształtowali umiejętność myślenia przyczynowo-skutkowego, wyciągania konstruktywnych wniosków, stawiania pytań, selekcji materiału oraz interpretacji. Mając na uwadze fakt, że przedmiotem Igrzysk będzie Powstanie Wielkopolskie zakładamy, że wiedza zdobyta w trakcie przygotowań do Igrzysk pomoże uczniom określić znaczenie zwycięskiego

czynu zbrojnego Wielkopolan. Wszystkie zdobyte umiejętności okażą się przydatne do definiowania swojej tożsamości; narodowej i regionalnej.

Obszar kompetencji społecznych

Poprzez uczestnictwo w Igrzyskach uczniowie nabędą szereg kompetencji społecznych, które okażą się przydatne w przyszłości. Będą rozumieli konieczność ciągłego pogłębiania swojej wiedzy z zakresu wysiłków o odzyskanie niepodległości Polski, będą otwarci na uczestnictwo w inicjatywach o podobnym charakterze, w ramach różnego rodzaju olimpiad, turniejów, quizów i spotkań oraz nauczą się zdrowego współzawodnictwa opartego na szacunku wobec osiągnięć naszych przodków. Będą świadomi swojej wiedzy o wysiłku Wielkopolan w dziele kształtowania II RP. Tylko świadomość własnej przeszłości prowadzi do lepszego rozumienia współczesności.

Tematyka

- Ruch niepodległościowy w Wielkopolsce od końca XIX w. do wybuchu powstania
- Sytuacja polityczna w zaborze pruskim w XI i XII 1918 r.
- Wybuch Powstania Wielkopolskiego – pierwszy etap 27.12.1918- 15.01.1919 r.
- Drugi okres walk i tworzenie wojsk regularnych 16.01.-16.02.1919 r.
- Armia Wielkopolska 1919 r.
- Wielkopolska w okresie rozejmu 17.02-28.06.1919 r.
- Znaczenie Powstania Wielkopolskiego
- Najważniejsi dowódcy powstania.

Literatura

Pytania składające się na test z wiedzy o Powstaniu Wielkopolskim 1918/1919 zostaną przygotowane na bazie podanej literatury na temat powstania i podręczników do historii z zakresu szkoły średniej (wiedza rozszerzona).

Zaleca się następującą literaturę:

- Antoni Czubiński, *Powstanie wielkopolskie 1918-1919: geneza – charakter - znaczenie*, Poznań 1978, 1988, 2002.
- Antoni Czubiński, Zdzisław Grot, Benon Miśkiewicz, *Powstanie wielkopolskie 1918-1919: zarys dziejów*, wyd. z 1983 lub 1988, Warszawa-Poznań 1983, 1988.
- Waldemar Łazuga, *Historia powszechna. Wiek XIX*, Poznań 1999 i n.
- Tomasz Schramm, *Historia powszechna. Wiek XX*, Poznań 1999 i n.

Literatura uzupełniająca:

- Polak Bogusław, *Wojsko wielkopolskie 1918-1920*, Koszalin 1991
- Marek Rezler, *Powstanie Wielkopolskie 1918-1919. Spojrzenie po 90 latach*, Poznań 2008
- *Słownik biograficzny powstańców wielkopolskich*, red. nauk. Antoni Czubiński, Bogusław Polak, Poznań 2002

Organizator: Instytut Kultury Europejskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z siedzibą w Gnieźnie

Komitety Naukowy Igrzysk

- prof. UAM dr hab. Eliza Grzelak
- prof. zw. dr hab. Janusz Karwat
- prof. UAM dr hab. Marek Kaźmierczak
- prof. zw. dr hab. Grzegorz Łukomski
- prof. zw. dr hab. Leszek Mrozewicz
- prof. UAM dr hab. Leszek Wetesko

Koordynatorzy Igrzysk

- dr Sylwia Szykowna
- dr Emilia Twarowska-Antczak
- dr Kamil Wasilkiewicz

Adres

Instytut Kultury Europejskiej UAM

ul. Kostrzewskiego 5-7
62-200 Gniezno
Tel. 61 829 4800; fax. 61 829 4802
E-mail: [sekr-ike\(@\)amu.edu.pl](mailto:sekr-ike(@)amu.edu.pl)
E-mail: igrzyska.ike2018@gmail.com